

Protokoll

Leidandmed	EAA.2532.1.2
Kaader	20,21
Daatum	22.05.1885
Protokoll number	
Protokoll teema	6. Töö- ja teenistussuhted; 9. Sõim ja vägivald
Märkused	

Kohtumehed			
Eesnimi	Perekonnanimi	Täisnimi	Roll
Juhan	Kerem		Peakohtumees
Rein	Weiermann		Kohtumees
Jaan	Weber		Kohtumees

Kogukonna kohus 22. Mail 1885.

Koos oliwad:

Peakohtumees: **Juhan Kerem** XXX

Kohtu kõrwamees: **Rein Weiermann** XXX

" " " **Jaan Weber** XXX

Hans Walkruusmann astus kohtu ette, kaebas: Mina tegin kiriku mehega **Mihkel Kruusberg** giga aasta peale kauba 80 rbl. eest teenima hakata. **Mihkel Kruusberg** tuli 18. Mail **Pernust** poe kaubaga kodu, käskis mind aidata kaupa poodi kanda. Mina ei wõinud seda teha, mu rinnad walutasid. **Mihkel Kruusberg** ütles: "Kui sa midagi ei wõi teha, siis põle mull sind tarwis, sa võid ära minna." Mina ütlesin, no ma lähen siis ära. Täna läksin mina oma riideid **Mihkel Kruusbergi** juurest ära tooma, panin wanad riided, mis lauda peal oliwad, kotiga wankre peale, palusin emanda käest aida wõttid, et uusi riideid ka kätte saada. Emand wõttit ei annud. **Mihkel Kruusberg** tuli surnu ajast, wõttis wankre pealt minu wanad riided, tahtis neid kotiga tuppa wiia, mina hakasin koti otsa kinni, tema tõmbas, et wägiwaldselt minu käest kotti kätte saada, mind kotiga tükkis wastu hukse posti, kus minu käsi wigastatud sai, näitas kätt kohtu ees, kust nahk pealt ära oli (ja mis paistetanud nähti olema). Emand tuli **Mihklele** appi ja löi mind lömmu südamikuga 3 korda teise käe peale, mis praegu kangeste walutab. Nüüd nõuan kohtu otsust riete keelamise ja löömise üle.

Kohus küsis: kas sa ise siis tead, mikspärast sulle riideid kätte ei tahetud

anda? **Hans Walkruusmann** vastas: mina ei teadnud riete keelamise põhjusest enne midagi, alles pärast üteldi minule, et enne riideid kätte ei sa, kui 11 rbl. saabaste raha oled ära maksnud, selle peale sai talitaja sinna kutsutud, kes riided mulle kätte laskis anda. Peale seda ütles veel **Hans Walkruusmann**: minul ei ole neile enam midagi tagasi maksta, ma olen saabastega kokku 23 rbl. palgast kätte saanud, aga selle eest olen 3½ kuud teeninud.

Kohus kutsus **Mihkel Kruusbergi** ette ja luges kaebduse ette.

Mihkel Kruusberg vastas:

1) Mina ei ole mitte **Hans Walkruusmanni** ära ajanud, ehk ta küll wahest sõna kuulmata olnud, meie tegime aasta kauba kontrahi järele, ta on aga sellesama teenistuse aja sees 15 päewa ära wiitnud ja kui mina ise **Pernus** käisin, siis ei ole ta mitte öösel tuas maganud, nagu käsk antud, waid läinud kodust ära; siiski wõib ta, kui tahab, edasi teenida, minul on teenert tarwis, aga kui ta ära läheb, siis maksku 11 rbl. saabaste raha tagasi.

2) Mina leidsin **Hans Walkruusmanni** magamise aseme juurest lahtised leiwa jahud heinte seest, sest saadik kaswas minu umbusaldus tema wastu, sellepärast tahtsin tema riide kotti läbi otsida. Kottis ei olnud küll peale riete ühtigi leida. Koti kallal rebides ei saanud mitte tema üksi haiget, waid minu käsi ka wastu hust, saime mõlemad haiget.

3) Palka on **Hans Walkruusmann** saabastega kokku 27 rbl. 20 kop. kätte saanud.

4) Kaebdus, et minu naene teda löönud, ei ole minu asi seletada, sest mina ei tea, kui tahetakse, siis wõib minu naene ise tulle oma eest wastutama.

Kohus andis mõlematelle nõuu ise ära lepida. Sellega ei saanud nemad korda.

Kohus andis **Hans Walkruusmannile** nõuu uuesti teenima hakata. Ka seda nõuu ei wõtnud see kuulda. "Mis elu seal on", ütles ta, "kust mind juba ära aetud, jahu wargaks tahetud teha ja kus mina maja perenaese käest lömmuga lüia saanud?"

Ka kauaaegsest wastastikusest waidlemisest kohtu ees ei wõinud kohus selgeust saada, sest et jutud, nagu ülemal seisab, mitte ühte ei läinud, ja mõlematel tunnistused puudusiwad.

Mõistetud ja sellsamal ülemal nimetatud kuupäewal ette kuulatud:

1) Et **Hans Walkruusmann** ise kohtu ees ütleb, et tema ära tahab minna, kuna **Mihkel Kruusberg** edasiteenimisega rahul tahab olla, mõistab kohus, et **Hans Walkruusmann** 11 rbl saabaste raha tagasi peab maksma.

2) Nii hästi **Mihkel Kruusberg**, kui ka **Hans Walkruusmann** maksawad riide koti kallal tülitsemise pärast iga üks 1 rbl trahwi walla laekasse.

3) Kui **Hans Walkruusmann** tahab **Mihkel Kruusbergi** naese poolt löödud hoopife pärast edasi kaebada, siis jääb see teiseks kohtu päewaks selgitada. Täna on hilja teda kohtu ette kutsuda.

Hans Walkruusmann ei olnud selle mõistmisega rahul, nimetas talitajat **Kaarel Kruusbergi** enesele tulewaks kohtu päewaks tunnistusmeheks, kes kuulnud olla, kui **Mihkel Kruusberg** ütelnud, et teda enam teenima ei wõta, ja palus Kohut **Mihkel Kruusbergi** naist tulewaks kohtupäewaks ette kutsuda. Tulewane kohtupäew sai teada antud. Seega lõppis kohus.

Mihkel Kruusberg maksis 1 rbl trahwi raha ära.

Peakohumees: Juhan Kerem XXX

Kohtu kõrwamees: Rein Weiermann XXX

" " " Jaan Weber XXX